
Opgave 5 Incompatibiliteiten

Bij deze opgave horen de teksten 6 en 7 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Niet verenigbare ambten worden aangeduid als incompatibiliteiten. In artikel 57 van de Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden staat expliciet vermeld dat een aantal ambten niet met elkaar te verenigen is (tekst 6). Lid 4 van dat Grondwetsartikel luidt: *De wet kan ten aanzien van andere openbare betrekkingen bepalen dat zij niet gelijktijdig met het lidmaatschap van de Staten-Generaal of van één der Kamers kunnen worden uitgeoefend.* In de Nederlandse Kieswet was in 2002 de bepaling opgenomen dat het lidmaatschap van de Tweede Kamer niet te verenigen is met het lidmaatschap van het Europees Parlement. Tweede Kamerlid Wilders vocht in 2014 dit verbod op een dubbelmandaat aan (tekst 7).

Lees tekst 6.

Incompatibiliteiten is de naam voor combinaties van ambten die niet verenigbaar zijn. In artikel 57 van de Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden wordt in lid 1 en 2 een aantal incompatibiliteiten expliciet genoemd.

- 2p 26 Geef twee verschillende redenen waarom een bepaalde combinatie van ambten in de Nederlandse democratische rechtsstaat niet verenigbaar is. Geef bij elke reden een voorbeeld uit lid 2 van artikel 57 van de Grondwet.

Lees de regels 1 tot en met 7 van tekst 7.

Het Europees Parlement heeft volgens een aantal mensen een 'democratisch tekort'.

- 2p 27 Beredeneer dat het dubbelmandaat een bijdrage zou kunnen leveren aan het tegengaan van dat democratisch tekort.

Lees de regels 24 tot en met 27 van tekst 7.

- 2p 28 Welke instelling van de EU ziet toe op het uitvoeren van Europese Richtlijnen en wat kan die instelling doen als een richtlijn niet wordt uitgevoerd?

Hoewel het Europees Parlement net als de Tweede Kamer een orgaan is dat de bevolking vertegenwoordigt, zijn er ook verschillen tussen beide organen.

- 2p 29 Geef één verschil tussen het Europees Parlement en de Tweede Kamer met betrekking tot de verkiezingen en één verschil met betrekking tot de bevoegdheden.

Het bericht in tekst 7 is gepubliceerd door de NOS. De NOS vervult daarmee de informatiefunctie en dat is één van de maatschappelijke functies van de media. Binnen die informatiefunctie zijn verschillende (sub)functies te onderscheiden.

- 2p **30** Geef twee van die (sub)functies die in tekst 7 te herkennen zijn en licht je antwoord toe.

Opgave 5 Incompatibiliteiten

tekst 6

Artikel 57: Incompatibiliteiten parlementsleden

1. Niemand kan lid van beide Kamers zijn.
2. Een lid van de Staten-Generaal kan niet tevens zijn minister, staatssecretaris, lid van de Raad van State, lid van de Algemene Rekenkamer, Nationale ombudsman of substituut-ombudsman, of lid van of procureur-generaal of advocaat-generaal bij de Hoge Raad.

tekst 7

Wilders wil in Europees Parlement

- PVV-leider Wilders wil in het Europees Parlement zitting nemen, maar hij wil zijn zetel in de Tweede Kamer niet opgeven. Een zogenoemd dubbelmandaat, een gelijktijdig lidmaatschap, is nu wettelijk verboden.
- 5 “Ik wil beide tegelijk. Niet voor niets hebben bijna 300.000 mensen op me gestemd”, laat Wilders aan de NOS weten. “Dat heet democratie en voorheen mocht het dubbelmandaat ook.”
- 10 Wilders wint nu juridisch advies in om te kijken of het verbod op het dubbelmandaat aangevochten kan worden bij de rechter. “Waarom mag het nu niet? Mag dat zomaar ineens bij wet worden verboden?”, aldus
- 15 Wilders.
- 20 Sinds 2002 is het wettelijk niet mogelijk om zowel in de Tweede Kamer als in het Europees Parlement te zitten. Het verbod is opgenomen in de Nederlandse Kieswet, en is een uitwerking van een Europese richtlijn. (...)
- 25 Wilders stond als lijstduwer op nummer 10 van de Europese PVV-lijst. Hij heeft 290.239 voorkeurstemmen gehaald, zo heeft de Kiesraad vandaag bekendgemaakt. Lijsttrekker De Graaff kreeg 276.680 stemmen.
- 30 In 2009 was de PVV-leider ook lijstduwer en haalde zo’n 334.000 stemmen. Hij kondigde destijds aan zijn Europese zetel niet in te nemen. In november 2005 stemde Wilders
- 35 nog tegen een plan van SP en CDA om het dubbelmandaat weer mogelijk te maken.
- 40

bron: <http://nos.nl>, vrijdag 30 mei 2014